

MOCIÓ DE CAPGIREMVIC PER L'HABILITACIÓ D'UN ITINERARI SEGUR I ACCESSIBLE PER A VIANANTS I BICICLETES PER L'ANTIGA TRAÇA DE LA CARRETERA N-141D AL SUD DE LA ROTONDA ENTRE SANT LLÀTZER, LES QUATRE ESTACIONS I CALLDETENES

Fa poc més de 20 anys, amb la urbanització del barri de Sant Llàtzer, en paral·lel a la carretera de Sant Hilari Sacalm (N-141d), va construir-se una rotonda de grans dimensions que separaria el barri de nova construcció respecte el barri ja preexistent de les Quatre Estacions i el nucli urbà del municipi veí de Calldetenes. Així mateix, el desenvolupament de Sant Llàtzer també originaria el passeig paral·lel a la N-141d entre l'inici de la carretera i la rotonda, però la presència d'aquesta darrera trencaria des d'aleshores la continuïtat entre el Gurri i el barri de les Quatre Estacions i Calldetenes, amb la que sí que comptava el camí paral·lel a la carretera existent anteriorment. En haver-hi la preexistència dels habitatges de la part sud de la carretera, la rotonda es va ubicar més al nord respecte la traça original de la carretera, tot enfocant-se cap al carrer del Bon Aire -que anys més tard esdevindria l'enllaç des de la variant de Calldetenes-, deixant lliure l'espai de l'antiga traça de la carretera a la part sud de la rotonda.

A les dues imatges següents es pot observar el canvi descrit en la configuració del territori entre Sant Llàtzer, les Quatre Estacions i Calldetenes entre 1995 i 2001.

Imatge 1. Vista aèria (1995). Font: Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya.

Imatge 2. Vista aèria (2001). Font: Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya.

Com s'ha apuntat anteriorment, des que existeix la rotonda entre Sant Llàtzer, les Quatre Estacions i Calldetenes, existeix una forta discontinuïtat en l'itinerari a peu al llarg de la carretera de Sant Hilari Sacalm a banda i banda de la rotonda. Concretament, la configuració actual de l'entorn de la rotonda implica que l'itinerari que cal fer des del final del passeig paral·lel a la N-141d de Sant Llàtzer fins la cruïlla de la carretera de Sant Hilari Sacalm i el carrer de la Primavera (Vic) i el carrer Gran i el carrer de Bellmunt (Calldetenes) és d'uns 480 metres, quan en línia recta la separació entre els dos punts és de 325 metres. Aquest increment proper al 50% de la distància necessària a recórrer il·lustra la problemàtica falta de permeabilitat de l'esmentada rotonda. La imatge 3 mostra el recorregut en qüestió.

Imatge 3. Recorregut entre Sant Llàtzer i el final de la carretera de Sant Hilari Sacalm

El llarg recorregut que cal fer per rodejar la rotonda desincentiva la mobilitat a peu, de manera que potencials vianants passen a utilitzar altres modes de transport que sovint són el cotxe per desplaçar-se entre els nuclis urbans que la rotonda separa. No obstant, altres persones opten per dur a terme la perillosa pràctica de creuar la carretera N-141d (sense cap pas habilitat) per tal de poder seguir l'itinerari més recte i natural, a través de l'espai de l'antiga traça de la N-141d. El camí fresat que es mostra a les imatges 4, 5 i 6 testimonia l'ús recurrent d'aquesta opció arriscada per la seguretat dels vianants.

Imatge 4. Camí fresat a l'antiga traça de l'N-141d

Imatge 5. Camí fresat a l'antiga traça de l'N-141d

Imatge 6. Camí fresat a l'antiga traça de l'N-141d

Pel que fa a la mobilitat en bicicleta, l'elevada intensitat de trànsit de vehicles motoritzats (especialment, de camions) a la carretera N-141d fa que la gran majoria d'usuaris de la bicicleta, especialment aquells que l'utilitzen per fer desplaçaments quotidians o que potencialment podrien fer-ho, utilitzin el passeig paral·lel a la N-141d -classificat com a "Pista ciclable" segons l'Ajuntament de Vic- i no pas la pròpia carretera. Per tant, de nou cal accedir-hi a través del nord de la rotonda (pel carrer de Mercè Font i Codina), el que implica un increment del recorregut si es ve o es va a la part sud de les Quatre Estacions o a Calldetenes pel carrer Gran, a més de la necessitat de transitar per la rotonda junt amb els vehicles motoritzats, la qual cosa desincentiva l'ús de la bicicleta als usuaris amb menys pràctica o potencials. Alternativament, els usuaris de la bicicleta poden transitar per l'interior del parc de les Quatre Estacions per evitar la rotonda, si bé el pas a través d'aquest és estret i hi ha possibilitat d'entrar en conflicte amb vianants. En aquest sentit, també hi ha usuaris de la bicicleta que prenen el camí d'arriscar-se creuant la carretera entre el passeig i l'antiga traça, ja sigui a peu o dalt de la bici, per tal d'escurçar el recorregut.

La reurbanització del carrer Gran de Calldetenes, que comprèn també la part de la carretera de Sant Hilari Sacalm a l'est de la rotonda (parcialment en terme municipal de Vic) i de la qual recentment han començat les obres, potenciarà la mobilitat a peu en aquest eix, així com també parcialment la mobilitat en bici -en el sentit únic en el qual s'hi podrà circular, en no comptar amb carril bici en sentit contrari que habiliti fer-ho en l'altre sentit. Per tant, es pot preveure que la

mobilitat a peu i en bicicleta entre els nuclis urbans de Vic i Calldetenes té potencial d'augmentar, pel que caldria fer que l'àmbit de la rotonda no continuï sent un obstacle amb l'actual discontinuïtat ni tampoc un perill per a la seguretat, tot facilitant la mobilitat a peu i en bicicleta per l'itinerari més natural i recte entre Sant Llàtzer, les Quatre Estacions i Calldetenes.

La proposta d'aquesta moció per satisfer aquesta necessitat és **l'habilitació d'un itinerari compartit, accessible i segur per a vianants i bicicletes entre el final del passeig paral·lel a la carretera N-141d venint de Sant Llàtzer i la cruïlla c. Bon Aire-ctra. Sant Hilari Sacalm-camí de Can Gorchs**. L'itinerari comprendria la creació d'un **pas de vianants i bicicletes a la carretera** just abans d'accedir a la rotonda (venint de Sant Llàtzer), que podria ser sobreelevat o amb les mesures reductores de la velocitat dels vehicles motoritzats que es valoressin més adients.

A més, també es proposa habilitar **un accés al nou itinerari des de la cruïlla c. Vilalleons-lateral de la ctra. de Sant Hilari Sacalm**, per fer-lo accessible al veïnat de les Quatre Estacions de la part sud de la carretera (lateral de la ctra. de St. Hilari Sacalm, c. Tardor, c. Vilalleons i c. Sant Llàtzer). Cal tenir en compte que actualment, si no es vol cometre cap imprudència, el veïnat d'aquests carrers i del camí de Can Gorchs ha de recórrer a peu **més de 900 metres i entrar al terme municipal de Calldetenes** per tal d'arribar al començament del passeig paral·lel a l'N-141d (passant pel camí sense pavimentar entre el carrer de la Tardor de Vic i el carrer de Jaume Balmes de Calldetenes, baixant pel carrer de Bellmunt, travessant el carrer Gran pel primer pas de vianants i fent el rodeig de la imatge 3). Un cop realitzada la reurbanització del carrer Gran, gràcies al nou pas de vianants entre el camí de Can Gorchs i el carrer del Bon Aire però havent de fer igualment el rodeig, la distància es reduirà aproximadament a la meitat. No obstant, amb la proposta que es fa en aquesta moció, la distància s'escurçaria al mínim (fins a 20 vegades més curta que la distància necessària actual, o 10 vegades més curta que la resultant de la reurbanització del carrer Gran).

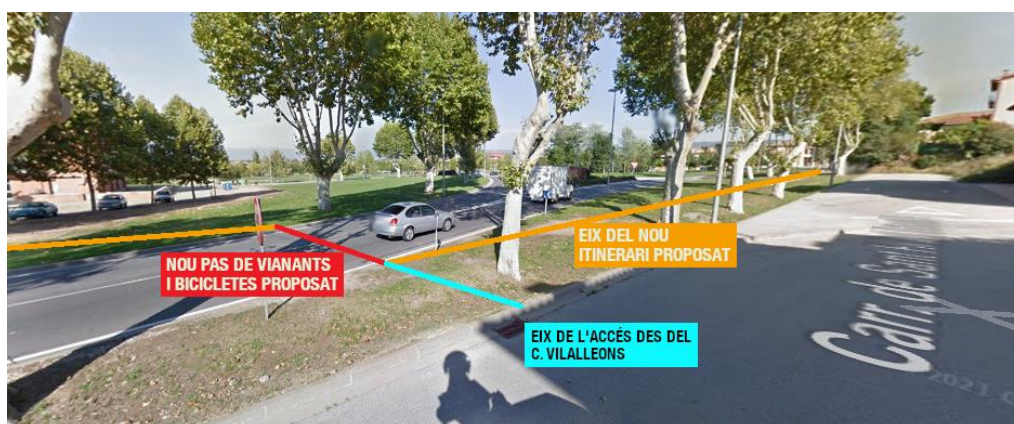
Les imatges 7, 8 i 9 representen de forma **qualitativa** l'eix de l'itinerari compartit per a vianants i bicicletes que es proposa en aquesta moció. Per altra banda, la imatge 10 **suggereix** actuacions complementàries a l'habilitació de l'itinerari (la creació de dos passos ciclables paral·lels a passos de vianants previstos al projecte de reurbanització del carrer Gran de Calldetenes i l'ampliació de la futura vorera de la carretera de Sant Hilari Sacalm a l'oest del camí de Can Gorchs).

Imatge 7. Representació qualitativa en planta de l'itinerari compartit per a vianants i bicicletes proposat.

Imatge 8. Representació qualitativa de l'itinerari proposat des de la N-141d a Sant Llàtzer.

Imatge 9. Representació qualitativa de l'itinerari proposat des del lateral de la carretera de Sant Hilari Sacalm (cruïlla amb carrer de Vilalleons)

Imatge 10. Actuacions complementàries suggerides a l'entorn de la cruïlla ctra. St. Hilari Sacalm-c. Bon Aire-camí de Can Gorchs, sobre el plànol del projecte de reurbanització del carrer Gran de Calldetenes

L'habilitació de l'itinerari compartit per a vianants i bicicletes que es proposa concreta el punt 7 de l'actuació 1.4 "Resoldre el punt més crític d'accessibilitat de cada barri" del Programa d'Actuacions del Pla de Mobilitat Urbana Sostenible (PMUS) de Vic recentment aprovat, relatiu genèricament a *fer la rotonda més permeable pels vianants, creant itineraris accessibles, per tal que no suposi un obstacle*. En la mateixa línia, el PMUS proposa la creació d'un eix de convivència al llarg de tota la carretera de Sant Hilari Sacalm fins al límit amb el terme municipal de Calldetenes a la cruïlla amb el carrer de Pere Mateu, igual que la classifica com a part de la xarxa ciclable principal, en ambdós casos sense fer cap mena de rodeig a la rotonda.

També recentment, les darreres setmanes han aparegut cartells anònims que reivindiquen un pas de vianants a la carretera N-141d, a l'altura on aquesta moció el proposa com a part de l'itinerari (imatge 11).

Imatge 11. Cartells que reivindiquen un pas de vianants a l'N-141d a l'extrem de Sant Llàtzer més proper a les Quatre Estacions i Calldetenes

En definitiva, l'itinerari proposat a la present moció promouria la mobilitat activa i contribuiria a la reducció de la mobilitat en vehicle privat entre el barri de les Quatre Estacions i Calldetenes i la resta de Vic, amb la corresponent millora dels hàbits saludables, la qualitat de l'aire, la reducció de la congestió de la xarxa viària i la necessitat d'aparcament per a vehicles privats motoritzats al municipi de Vic. A més, el transcurs de les obres de reurbanització del carrer Gran de Calldetenes signifiquen una oportunitat per la sinergia que pot generar la simultaneïtat de les dues actuacions i haver finalitzat al mateix temps.

És per tot això, que el Ple de l'Ajuntament de Vic

ACORDA

1. Adoptar la proposta d'habilitar un itinerari compartit, accessible i segur per a vianants i bicicletes per l'antiga traça de l'N-141d entre Sant Llàtzer i les Quatre Estacions i Calldetenes, tal com es representa qualitativament a les imatges 7, 8 i 9, per tal de millorar la permeabilitat de la rotonda.
2. Fer la petició de l'actuació proposada a la Diputació de Barcelona, en aquells aspectes en què sigui de la seva competència i donar compte de la resposta al Ple de l'Ajuntament.
3. Informar els Grups Municipals de l'Ajuntament de les competències concretes que té l'Ajuntament de Vic sobre els terrenys pels quals es proposa habilitar l'itinerari per a vianants i bicicletes.
4. Demanar a la Direcció d'Obra del projecte de reurbanització del carrer Gran de Calldetenes (també en terme de Vic) els canvis necessaris i factibles dins l'àmbit del projecte que afavoreixin la permeabilitat de la rotonda a peu i en bicicleta i la compatibilitat amb l'actuació proposada.
5. Comprometre's a incloure l'actuació proposada, per la part que correspongui a l'Ajuntament de Vic, als pressupostos municipals de l'exercici de l'any 2023.
6. Notificar aquests acords a la Diputació de Barcelona, al Consell Comarcal d'Osona, a l'Ajuntament de Calldetenes, a les AAVV de les Quatre Estacions i de Sant Llàtzer i a Osona amb bici.